

MHBI080002932011

नियमित दिवाणी दावा क्र.२३४/२०११ मधील नि.क्र. ८४ खालील आदेश

वादीने सदरचा अर्ज दिवाणी प्रक्रिया संहितेच्या क्रम-२६ नियम -९ प्रमाणे न्यायालयीन आयुक्तांच्या नेमणुकीसाठी दिलेला आहे. वादीने सदरच्या अर्जात कथन केले आहे की, त्याने सदरचा दावा मालकी हक्क ठरवून मिळण्यासाठी, कायमचे मनाई हुकूमासाठी व अतिक्रमीत जमिनीचा ताबा मिळण्यासाठी दाखल केला आहे. मौजे नित्रूड, ता. माजलगाव, जि. बीड येथील गट क्र.५७२ नामे बरड क्षेत्र ०८ हे. ९७ आर पैकी ०१ हे. ३८ आर ही दावा मिळकत असून तिच्या चतुःसिमा पूर्वेस - छोदूखॉ सरदारखॉ पठाण याची गट क्र.५२८ मधील जमीन, पश्चिमेस - प्रतिवादी क्र.३ याची याच गटातील जमीन, दक्षिणेस - प्रतिवादी क्र.१ याची याच गटातील जमीन व उत्तरेस - प्रतिवादी क्र.२ ची जमीन अशा आहेत. वादी हा दावा मिळकतीच्या खरेदीच्या तारखेपासून आजपर्यंत तिचा मालक व कब्जेदार म्हणून उपभोग घेत आहे. परंतु दावा मिळकत व गट क्र.५७२ हा वादी व प्रतिवादी यांनी शासकीय मोजणी करून घेतलेला नाही.

२. वादीच्या ताब्यातील मिळकतीचा दक्षिणेकडील बांध फोडून प्रतिवादी क्र.२ च्या वारसांनी वादीच्या ०२ गुंठे क्षेत्रावर अतिक्रमण केले आहे. त्यामुळे वादी व प्रतिवादी यांच्यामधील दावा मिळकतीबाबत बांध फोडण्याच्या आक्षेपाबाबतचा वाद कायदेशीरपणे मिटविण्यासाठी वादीला दावा मिळकतीची वस्तुस्थिती न्यायालयासमोर आणणे आवश्यक झाले आहे. न्यायालयीन आयुक्त यांचेमार्फत दावा मिळकतीची मोजणी केली तर व त्यांच्याकडून त्यांचा अहवाल व नकाशा न्यायालयात मागविला तर वादी व प्रतिवादी यांच्यातील वाद कायमचा संपुष्टात येण्यास मदत होईल. त्यामुळे वर नमूद केल्याप्रमाणे दावा मिळकतीची मोजणी करून त्यातील वादी व प्रतिवादी यांची वहिवाट व अतिक्रमण हे वेगवेगळ्या रंगाने दर्शवून तसा नकाशासह अहवाल उप-अधिक्षक, भूमी अभिलेख, माजलगाव यांच्याकडून मागविण्यात यावा अशी वादीची विनंती आहे. शेवटी त्याने त्याचा अर्ज मंजूर करण्याची विनंती केली आहे.

३. सदरच्या अर्जास प्रतिवादींनी जबाब दिलेला असून त्यांनी त्यात कथन केले आहे की, वादीचा अर्ज कायदेशीर नाही. या अगोदर सुद्धा वादीने न्यायालयीन आयुक्तांची नेमणुक करून मिळण्यासाठी अर्ज दिला होता व तो न्यायालयाने नामंजूर केला आहे. प्रतिवादी क्र.१ ने वादीच्या जमिनीत अतिक्रमण केलेले नाही. सदर दाव्यास विलंब व्हावा म्हणून जाणीवपूर्वक वादीने सदरचा खोटा अर्ज दिला आहे. शेवटी त्यांनी वादीचा अर्ज खर्चासह फेटाळण्याची विनंती केली आहे.

४. वर नमूद केलेल्या कथनांचा विचार करून माझे विचारार्थ खालील मुद्दे आहेत व त्या मुद्द्यांवर मी माझे कारणांसह खालील निष्कर्ष नोंदवीत आहे.

अ. क्र.	मुद्दे	निष्कर्ष
१.	न्यायालयीन आयुक्तांची नेमणुक करणे आवश्यक आहे काय?	नाही.
२.	आदेश काय ?	अर्ज नामंजूर करण्यात येत आहे.

मुद्दा क्र. १ व २ बाबत

५. मी वादीतर्फे विद्वान वकील श्री. कुलकर्णी व प्रतिवादीतर्फे विद्वान वकील श्री. तौर यांचा युक्तिवाद ऐकला. वादीचे विद्वान वकीलांनी युक्तिवाद केला की, प्रतिवादी क्र.१ ने वादीचे ०२ गुंठे क्षेत्रावर अतिक्रमण केले आहे. सदरचे ०२ गुंठे क्षेत्राचा ताबा वादींनी मागितला आहे. सदरचे गटाची अद्याप कोणीही मोजणी केलेली नाही. त्यामुळे वादीने विनंती केल्याप्रमाणे न्यायालयीन आयुक्तांची नेमणुक करून नकाशा व अहवाल त्यांच्याकडून मागविण्याची यावा. याउलट प्रतिवादींच्या विद्वान वकीलांनी युक्तिवाद केला की, वादीने या अगोदरसुद्धा न्यायालयीन आयुक्तांची नेमणुक होऊन मिळण्यासाठी अर्ज केला होता व तो न्यायालयाने फेटाळला आहे. म्हणून शेवटी त्यांनी सदरचा अर्ज खर्चासह फेटाळण्याची विनंती केली आहे.

६. मी सदरचे दाव्यातील संबंधीत दस्तऐवज पाहीले. सदरचे दाव्यात वादीने या अगोदर नि.क्र.२५ अन्वये ता.१०.०६.२०१३ रोजी न्यायालयीन आयुक्त यांची दावा

मिळकतीची मोजणी करण्यासाठी, त्याबाबतचा नकाशा व अहवाल दाखल करण्यासाठी नियुक्ती होऊन मिळण्यासाठी अर्ज दाखल केला होता. परंतु तो न्यायालयाने ता.२९.०३.२०१४ रोजी फेटाळला आहे. त्यानंतर वादीने त्याचा पुरावा दिलेला आहे. वादीचा पुरावा संपल्यानंतर प्रतिवादी क्र.१ ने त्याचे पुराव्याचे शपथपत्र ता.१०.०९.२०१५ रोजी दिले आहे. त्यानंतर सदरच्या दाव्याचे कामकाज प्रतिवादी क्र.१ च्या उलटतपासणीसाठी ठेवण्यात आले होते. त्यानंतर वादीने वेगवेगळे अर्ज देऊन सदरच्या दाव्याचे कामकाज प्रलंबीत ठेवले असल्याचे दिसून येते. त्यानंतर वादीने ता.२१.०३.२०२३ रोजी सदरचा अर्ज दिलेला आहे.

७. वादीचे वादपत्रातील कथन पाहिले असता दिसून येते की दावा मिळकत ही वादी व प्रतिवादी क्र.१ यांनी ता.१२.०८.१९९१ रोजी सौ. जयश्री सुधाकरराव बोबडे यांचेकडून नोंदणीकृत खरेदीखताने एकत्र विकत घेतली आहे. वादीने पुढे कथन केले आहे की सदरचे खरेदीखतान्वये मूळ मालकाने प्रतिवादी क्र.१ ला दक्षिण बाजूने व वादीला उत्तर बाजूने समान हिस्सा करून जमीन ताब्यात दिली आहे. दावा मिळकतीपैकी वादीच्या ताब्यात व प्रतिवादी क्र.१ च्या ताब्यात कोणती जमीन आहे, त्याचे क्षेत्र किती आहे व त्यांच्या चतुःसिमा काय आहेत याबाबत वादी व प्रतिवादी क्र.१ चे काहीही कथन नाही. मी सदरचे ता.१२.०८.१९९१ चे दावा मिळकतीबाबतचे खरेदीखत पाहिले. त्यातसुद्धा कोठेही नमूद केले नाही की, सदरचे मिळकतीपैकी कोणता व किती भाग वादी व प्रतिवादी क्र.१ च्या ताब्यात देण्यात आला आहे. सदरचे खरेदीखतात फक्त नमूद केले आहे की, सदरची मिळकत समान हिश्याने वादी व प्रतिवादी क्र.१ ला विक्री केली आहे.

८. वादीने त्याच्या व प्रतिवादी क्र.१ च्या ताब्यात दावा मिळकतीचा जो भाग आहे त्याच्या चतुःसिमा सुद्धा नमूद केल्या नाहीत. त्यामुळे वादी हा त्याची दावा मिळकतीत वहिवाट कोठे आहे व त्याचे क्षेत्र किती आहे याबाबतचा पुरावा न्यायालयीन आयुक्तांमार्फत गोळा करत असल्याचे दिसून येते. वादीने त्याच्या ताब्यात निश्चित कोणते क्षेत्र आहे हे कथन केल्याशिवाय किंवा त्याबाबत प्रथमदर्शनी कागदोपत्री पुरावा दाखल केल्याशिवाय दावा मिळकतीवर प्रतिवादी क्र.१ ने अतिक्रमण केले आहे किंवा कसे हे पाहण्यासाठी न्यायालयीन आयुक्तांची नियुक्ती करणे संयुक्तीक नाही. त्यामुळे सदरचे प्रकरणातील पक्षकारामधील

वादाचा विचार करता माझे मते न्यायालयीन आयुक्तांची नेमणुक करणे आवश्यक नाही. म्हणून माझे मते वादीने विनंती केल्याप्रमाणे न्यायालयीन आयुक्तांची नेमणुक करणे आवश्यक नाही. म्हणून मी मुद्दा क्र.१ चे उत्तर नकारार्थी नोंदवीत आहे व त्यामुळे मुद्दा क्र.२ च्या उत्तरासाठी खालील आदेश पारित करित आहे.

आदेश

वादीचा नि.क्र.८४ चा अर्ज खर्चासह नामंजूर करण्यात येत आहे.

दि. २३/०१/२०२४

स्वाक्षरीत/-

(सो. द. घनवट)

दिवाणी न्यायाधीश वरिष्ठ स्तर,

माजलगाव.

शेरा

मी शपथेवर सांगतो की, या पी.डी.एफ. आदेश फाईल मधील मजकूर हा मूळ आदेशातील मजकूराशी शब्द न शब्द सारखा आहे.

लघुलेखकाचे नाव	-	श्री. हनुमंत बळवंतराव सूर्यवंशी
कोर्टाचे नाव	-	दि. न्या. व. स्तर, माजलगाव
न्यायनिर्णयाचा मजकूर सांगितल्याचा दिनांक	-	२३/०१/२०२४
न्यायनिर्णय टंकलिखित केलेला दिनांक	-	२३/०१/२०२४
न्यायनिर्णय स्वाक्षरीत केल्याचा दिनांक	-	२३/०१/२०२४
न्यायनिर्णय अपलोड केल्याचा दिनांक	-	२३/०१/२०२४

दिनांक - २३/०१/२०२४

स्वाक्षरीत/-

(ह. ब. सूर्यवंशी)

लघुलेखक ग्रेड - २,

दिवाणी न्यायालय, व. स्तर, माजलगाव